

УДК: 619:618.7+636.22/.28

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ ПІСЛЯРОДОВИМ ПАРЕЗОМ КОРІВ

В. Г. Петруша, аспірант

Н. А. Овчарська, магістр

Л. В. Корейба, к.вет.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, lyudkorFLK@gmail.com

Анотація. Встановлено, що при своєчасному застосуванні лікувальних заходів стан корів, яким ін'єктували вітамінні препарати, проводили глибоку клізму із теплим фізіологічним розчином та масаж кінцівок і крупу, почав покращуватись вже через 60 хв. Тварини почали піднімати голову, покращилась перистальтика кишечника, акт ковтання, дефекації і сечовиділення

Високого терапевтичного ефекту було досягнуто при застосуванні комплексного (комбінованого) лікування у корів із використанням Катозалу, розчинів Глюкози, Кальцію Хлориду, Натрію хлориду, препаратів – Глюкофорт та Кальфорт. Після комбінованого застосування введених у схему препаратів покращення загального стану у тварин відмічали уже через 40 хв.

Ключові слова: корови, післяродовий період, післяродовий парез, схема лікування, глибока клізма.

Постановка проблеми. Неплідність корів обумовлена різними причинами. Сприяють її виникненню неповноцінна і недостатня годівля, огріхи в утриманні та годівлі недотримання ветеринарно-санітарних правил і низька кваліфікація спеціалістів при наданні акушерської допомоги тваринам, а також в значній мірі хвороби тварин. Найбільш поширеною є акушерська патологія: патологічні роди в тому числі затримка посліду, субінволюція матки, післяродовий метрит [3-5].

Аліментарні хвороби пов'язані з дефіцитом або надлишком поживних речовин і мінеральних речовин у раціонах тварин. Серед аліментарних захворювань і зв'язаних з ними ендокринних захворювань, що проявляються у період вагітності є аборт, залежування корів перед і після отеленням. Особливо виділяються на цьому фоні захворювання високопродуктивних корів, що виникають до або зразу ж після отелення – післяродовий парез [1, 2].

Для лікування хворих післяродовим парезом корів застосовують розчини, що містять солі кальцію, фосфору та глюкози (кальцій і магній, фосфор і гексаметилентетрамін –фосфосан). За даними багатьох авторів лікування має бути направлене на нормалізацію гомеостазу кальцію, підвищення його концентрації у циркулюючій крові до нормального рівня [1, 2].

Метою наших досліджень було обґрунтувати і узагальнити методи лікування хворих післяродовим парезом корів.

Матеріали і методи досліджень. Матеріалом для досліджень були корови, які належали власникам приватних секторів, віком 3–4 років, середньої вгодованості та масою 450-550 кг.

Для лікування 5-ти корів першої групи хворих на післяродовий парез в умовах приватного сектора традиційно застосовували:

- двом коровам нагнітали у вим'я повітря за допомогою апарата Еверса, підшкірно вводили 20% розчин кофеїну в дозі 20 мл на одну тварину і внутрішньовенно 10%-вий розчин кальцію хлориду в дозі 50 мл разом з 40%-вим розчином глюкози в дозі 150 мл;

- трьом коровам також внутрішньовенно вводили 40% розчин глюкози в дозі 150 мл, кальцію хлориду 10% -го в дозі 50 мл і крім цього даним трьом коровам вводили аскорбінову кислоту 5% в дозі 15 мл, вітамін "С" (токоферол) 5% розчин та вітамін "D₂" в дозі 5 млн МО. Через 30 хв після введення розчинів нагнітали повітря у вим'я апаратом Еверса і жмаком сіна розтирали кінцівки та крупу, а також всім трьом коровам робили глибоку клізму із застосуванням теплого фізіологічного розчину у дозі п'яти літрів на корову.

Перед нагнітанням повітря у вим'я спочатку провели часткове здоювання і дезінфекцію вимені потім у канал дійки кожної чверті вимені почергово вводили стерильний катетер і повільно нагнітали повітря до появи тимпанічного звуку. Після виведення катетера, верхівку дійки злегка масажували. На кожену дійку накладали марлеву лігатуру, яку знімали через 30 хв.

Для 4-х корів другої групи була застосована обґрунтована нами комплексна схема лікування з використанням: в/м – Катозалу у дозі 20 мл, в/в – 40% р-н глюкози – 250 мл, 0,9%-вий розчин NaCl – 200 мл, Глюкофорт 200 мл, 10%-вий р-н CaCl – 110 мл і п/ш – Кальфорт у дозі 150 мл та 20% розчин кофеїну в дозі 20 мл.

У терапевтичних дозах кофеїн у результаті збудження центру блукаючого нерва сповільнює пульс та знижує тиск крові, як наслідок цього розширюються периферійні судини легень, серця, нирок.

Кальцію хлориду належить важлива роль у забезпеченні метаболічних і структурних процесів. У результаті чого підвищує збудливість ЦНС, посилює скоротливість серцевого м'яза, підвищує тону симпатичної нервової системи, посилює скорочення поперечносмугастих і гладеньких м'язів.

Глюкоза є джерелом легко засвоєної енергії при посиленій функціональній діяльності мозку і поліпшує вегетативну іннервацію. Вона активізує скоротливу функцію міокарда, поліпшує коронарний кровообіг, підвищує роботу здатність серцевого м'яза при надмірних навантаженнях внаслідок інтоксикації і є стимулятором м'язової роботи.

Поліпшуючи функціональний стан адренергічної іннервації аскорбінова кислота забезпечує активні процеси дисиміляції. Через вегетативну нервову систему вона впливає на вуглеводний обмін – знижує рівень глікогену у печінці і м'язах.

Вітамін "С" відіграє важливу роль, як фактор, що регулює окислення у процесах біосинтезу білка. Він збільшує вміст міозину і забезпечує метаболізм АТФ. Механізм його фармакологічної дії полягає у тому, що він запобігає окисленню жирів, жирних кислот і стеринів. При цьому токоферол не вступає у хімічну взаємодію з токсичними речовинами, а виконує роль антиоксиданту.

Результати досліджень та їх обговорення. У 9-ти корів з середньорічним надоєм молока 2000-2500 тис. кг у листопаді-березні виявляли захворювання післяродовий парез.

При клінічному обстеженні у тварин були встановлені наступні симптоми: тварини пригнічені, лежать нерухомо, зі сторони крупа спостерігається S-подібний згин шиї, жуйка відсутня, тварини відмовляються від корму. При пальпації шкіри біля основи рогів і вух відмічалось зниження температури. Частота пульсу збільшена до 135 уд/хв., тони серця ослаблені, глухі, дихання прискорене.

При своєчасному застосуванні лікувальних препаратів стан трьох корів першої групи, яким застосовували на відміну від попередніх двох корів вітамінні препарати, глибоку клізму з теплим фізіологічним розчином та масаж кінцівок і крупу, почав покращуватись вже через 60 хв. Тварини почали піднімати голову, покращилась перистальтика кишечника, акт ковтання, дефекації і сечовиділення. Тварини піднялися самостійно і почали приймати корм.

У інших двох корів, що хворіли на гіпокальціємію покращення стану відбувалося значно повільніше – 1 год 40 хв. Це пов'язано, насамперед, із тим, що даним двом тваринам на проводився масаж, не застосовували введення вітамінних препаратів і клізми. Це в свою чергу призвело до більш затяжного перебігу хвороби.

Слід відмітити, що високого терапевтичного ефекту ми досягли при застосуванні комплексного (комбінованого) лікування у корів другої групи із використанням Катозалу, розчинів глюкози, кальцію хлориду, натрію хлориду, препаратів – Глюкофорт та Кальфорт. Після застосування вказаних препаратів покращення загального стану у тварин другої групи відмічали уже через 40 хв.

Висновок. Отже, при лікуванні корів хворих післяродовим парезом ефективною є схема комплексного застосування Катозалу у дозі 20 мл, 40%-вого р-ну Глюкози у дозі 250 мл, 0,9%-вого розчину NaCl у дозі 200 мл, Глюкофарту у дозі 200 мл, 10%-вого р-ну CaCl – 110 мл, Кальфарту у дозі 150 мл та 20%-вого розчину Кофеїну у дозі 20 мл.

Бібліографічний список

1. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства: Навчальний посібник. – Х.: Прапор, 2003. – 400 с.
2. Зверєва Г.В., Хомин С.П., Терановець В.І. та ін. Акушерська і гінекологічна диспансеризація у системі профілактики неплідності та маститів у корів // Наук. вісник нац. аграр. ун-ту. – К.: 2000. – № 22. – С. 21–23.
3. Корейба Л. В. Родові та післяродові ускладнення у корів голштинської породи в умовах в умовах ПрАТ «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області / Л. В. Корейба // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : зб. наук. пр. Харківської державної зооветеринарної академії / Харківська державна зооветеринарна академія. – 2014. – Вип. 29. – Ч. 2. : Ветеринарні науки. – С. 92-94.
4. Корейба Л.В., Макеєва, Золотоноша К.М. Поширення акушерської патології у корів голштинської породи в умовах приватного акціонерного товариства «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області [Л.В. Корейба] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: Збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. Х.: РВВ ХДЗВА., 2015. – Випуск 30, ч. 2 «Ветеринарні науки» – С. 78 – 82.
5. Тресницька В.А. Динаміка поширеності акушерської та гінекологічної патології первісток та корів в господарствах Луганської області //Збірник наукових праць БДАУ. – Біла Церква, 2006. – №41. –С. 223–229.

TREATMENT EFFICIENCY OF COWS COMA PUERPERALIS

V. G. Petrusha, N. A. Ovcharska, L. V. Koreyba

Abstract. With the timely application of therapeutic measures cows injected with vitamin preparations were carried out deep enema with warm saline solution and massage of limbs and groats, started to improve after 60 minutes, was established. Animals started to lift their heads, bowel peristalsis, swallowing, bowel movements and urination was improved.

High therapeutic effect was achieved with the application of comprehensive (combined) treatment in cows using Katozal, solutions of glucose, calcium chloride, sodium chloride, Glucofort and Calfort. After the combined application of the the scheme of drugs, improving the general condition in animals have already been noted in 40 minutes.

Keywords: cows, postpartum period, postpartum paresis, scheme of treatment, deep enema.